

Dosarul nr. 2ra-1665/19

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul central) T. Avasiloaie

Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) M. Guzun, V. Buhnaci, L. Pruteanu

ÎNCHEIERE

18 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Nina Vascan
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Inspectoratul National de Patrulare al Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Igor Eremia împotriva Inspectoratului National de Patrulare al Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 12 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 21 mai 2018 Igor Eremia, reprezentat de avocatul Vitalie Eremia, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Centrului Unic de Monitorizare și Coordonare a INP al IGP al MAI, Inspectoratului Național de Patrulare și Agentului constatator al IPSMI CUMC, Diana Buciumaș, solicitând încasarea solidară din contul pârâților a cheltuielilor de asistență juridică suportate de către Igor Eremia în procesul contravențional nr. 5-3371/15 în mărime de 4 500 lei, a sumei de 5 000 de lei cu titlu prejudiciu moral suportat de Eremia Igor și a cheltuielilor de judecată și de asistență juridică care vor fi prezentate pe parcursul judecării prezentei cauze.

La 13 septembrie 2018 reclamantul, prin intermediul reprezentantului, avocatul Vitalie Eremia, a depus cerere de concretizare a acțiunii, prin care a solicitat excluderea din proces a pârâtului agentul constatator al IPSMI CUMC, Diana Buciumaș și a pârâtului Centrului Unic de Monitorizare și Coordonare al INP a IGP al MAI din considerentul că, prejudiciul cauzat de către o persoană cu funcție de răspundere se repară integral de autoritatea publică, din care acesta face parte și anume de către Inspectoratul National de Patrulare, conform prevederilor art. 383 alin. (1), (2) din Codul contravențional, art. 1404 alin. (1), (2) din Codul civil.

A menționat că atragerea în proces a IPSMI CUMC al IGP al MAI nu mai este necesară din motiv că ultimii sunt doar o subdiviziune a Inspectoratului

National de Patrulare și nu au statut de persoană juridică distinctă, iar atragerea INP exclude necesitatea atragerii a CUMC.

Prin urmare, a solicitat încasarea de la pârâtul Inspectoratul National de Patrulare a cheltuielilor de asistență juridică suportate în procesul contravențional nr. 5-3371/15 în mărime de 4 500 lei și a prejudiciului moral în mărime de 5 000 lei.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că la 3 iunie 2015, de către agentul constatator locotenent de poliție al IPSMI al CUMC Diana Buciumaș a fost întocmit procesul-verbal de contravenție MAI03 001255, întocmirea începută la ora 17:35 și finisată la ora 17:58, și decizia de sancționare în sumă de 1 000 lei conform art. 234 alin. (1) din Codul contravențional.

Nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție, la 8 septembrie 2015 a depus contestație împotriva acestuia, fiind înregistrată cu nr. 32/15.

Examinarea contestației depuse s-a aflat pe rolul Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 14 septembrie 2015 până la pronunțarea hotărârii din 4 mai 2017 și ulterior s-a aflat pe rolul Curții de Apel Chișinău pentru examinarea recursului, declarat împotriva hotărârii menționate de către inspectorul al SMI al CUMC al INP al IGP al MAI sergent inferior de poliție, Daniela Dațco, și s-a finalizat la 10 august 2017, când a fost pronunțată decizia.

A menționat că pe tot parcursul examinării cauzei date a fost reprezentat de către avocatul Vitalie Eremia.

Prin decizia din 10 august 2017 a Curții de Apel, a fost respins recursul declarat de către reprezentantul CUMC Daniela Dațco și menținută hotărârea primei instanțe, prin care a fost admisă contestația, depusă de apărătorul contestatarului avocatul Vitalie Eremia, fiind anulate ca ilegale și abuzive procesul-verbal nr. MAI03 001255 din 3 iunie 2015 și decizia de sancționare în mărime de 50 u.c., echivalentul a 1 000 lei.

Reclamantul a menționat că cauza contravențională s-a examinat mai mult de doi ani, iar prezenta cerere de chemare în judecată are scopul reparării prejudiciului moral și încasării de la pârâtul a cheltuielilor de asistență juridică, din motiv că a fost atras la răspundere contravențională ilegal și ulterior s-a intentat procedura de executare silită și în procesul de executare, asupra proprietății acestuia i-au fost create un șir de impedimente întru exercitarea drepturilor, cu încălcarea drepturilor constituționale și anume, art. 46 din Constituție.

Reclamantul a remarcat că repararea prejudiciului moral este determinată de suferințele psihice suportate, manifestate prin stare de frustrare, disperare, disconfort, stare de tensiune internă permanentă, care în final putea duce la apariția unor dereglări de sănătate, iar în cel mai rău caz la apariția unor boli psihice.

Iar scopul de bază al reparării prejudiciului moral este de a-i acorda o reparație echitabilă a prejudiciului suportat.

Fiind atras la răspundere contravențională ilegal, el a fost supus unui stres continuu, fiind obligat să-și facă dreptate, apelând la instanța de judecată și nu doar și indică că unica soluție pentru restabilirea echității sociale este de a-i fi reparat prejudiciul moral și restituite toate cheltuielile suportate pentru asistența juridică de care a avut nevoie.

Prejudiciul moral real cauzat îl apreciază în sumă de 5 000 lei, care consideră că nu este una deloc exagerată.

De asemenea, a menționat că de către apărătorul Vitalie Eremia i-au fost prestate servicii juridice în sumă de 4 500 lei, care au fost achitate conform bonului de plată Seria XL nr. 809623 la data de 15 mai 2018.

Prin hotărârea din 31 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul central, s-a admis parțial acțiunea.

S-a încasat de la Inspectoratul Național de Patrulare în beneficiul lui Igor Eremia, cu titlu de compensare a cheltuielilor de asistență juridică acordată la examinarea cauzei contravenționale, suma de 4 500 lei.

În rest, în partea pretenției cu privire la repararea prejudiciului moral în sumă de 5 000 lei, acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

În motivarea soluției, prima instanță a constatat că prin hotărârea din 4 mai 2017 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău a fost anulat procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare din 3 iunie 2015 și a fost încetat procesul contravențional.

Hotărârea din 4 mai 2017 a fost menținută și a devenit irevocabilă din momentul pronunțării deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 august 2017.

În cadrul procesului contravențional Igor Eremia a fost reprezentat de avocatul Vitalie Eremia, care i-a acordat asistență juridică în fața instanțelor de judecată de fond și de apel, pe perioada 8 septembrie 2015-10 august 2017, suportând cheltuieli de asistență juridică în mărime de 4 500 lei.

La 31 octombrie 2018, Inspectoratul Național de Patrulare a declarat apel, solicitând casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei hotărâri noi prin care cererea de chemare în judecată înaintată de Igor Eremia, să fie respinsă ca neîntemeiată.

La 1 noiembrie 2018, Eremia Igor prin intermediul avocatului Vitalie Eremia a declarat apel, solicitând casarea parțială a hotărârii instanței de fond în partea ce ține de neadmiterea pretenției cu privire la repararea prejudiciului moral, cu emiterea în această parte a unei decizii noi prin care cerința reclamantului Igor Eremia cu privire la repararea prejudiciului moral în mărime de 5 000 lei să fie admisă integral și încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

Prin decizia din 12 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de către Igor Eremia prin intermediul avocatului Vitalie Eremia și apelul declarat de Inspectoratul Național de Patrulare.

S-a menținut hotărârea din 31 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul central.

S-a încasat de la Inspectoratul Național de Patrulare în beneficiul lui Igor Eremia, cheltuielile de asistență juridică suportate la judecarea apelului în mărime de 1 950 de lei.

Prin decizia suplimentară din 18 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea avocatului Eremia Vitalie în interesele apelantului Igor Eremia privind emiterea unei decizii suplimentare de încasare a cheltuielilor de judecată pentru asistență juridică.

S-a încasat de la Inspectoratul Național de Patrulare în beneficiul lui Igor Eremia, cheltuielile de asistență juridică suportate la judecarea cauzei în instanța de fond în mărime de 2 630 de lei.

La 30 mai 2019 Inspectoratul Național de Patrulare a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 31 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul central și a deciziei din 12 martie 2019 a Curții de

Apel Chișinău, cu emiterea unei hotărâri noi prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea recursului a exprimat dezacordul cu hotărârea din 31 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul central și decizia din 12 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, invocând că sunt neîntemeiate și pasibile de a fi casate.

În acest sens, a invocat că instanța de apel în mod eronat a concluzionat asupra faptului aplicabilității la caz a prevederilor Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998.

Atât instanța de fond cât și instanța de apel urmau să analizeze existența acțiunilor ilicite ale agentului constatare și respectiv constatarea caracterului intenționat al acestor acțiuni ilicite. Din conținutul deciziei și al hotărârii judecătorești atât a instanței civile cât și cea care a examinat contestația în cauza contravențională, nu au fost constatat caracterul ilicit al acțiunilor agentului constatare sau caracterul intenționat al acțiunilor ilicite.

Inspectoratul Național de Patrulare consideră că instanțele ierarhic inferioare au adoptat actele judecătorești fără a fi bazate pe un fundament temeinic și materialul probator administrat, făcând referire în motivare asupra unor aspecte neelucidate pe deplin și care nu au fost demonstrate prin probe în ședințele de judecată, fapt ce duce la adoptarea unei soluții nemotivate, iar într-un final încălcarea dreptului la un proces echitabil pentru recurent/pârât.

Totodată, a menționat că pentru a dispune încasarea prejudiciului material, prejudiciu cu titlu de cheltuieli de asistență juridică în cadrul examinării cauzei contravenționale, instanța de fond nu a luat în considerare și nu a argumentat în nici un mod aspectul referitor la prestarea acestor servicii, instanța de fond limitându-se numai la declarațiile intimatului și a avocatului acestuia, fără să se bazeze pe probe concludente.

A menționat că nici instanța de apel și nici instanța de fond în motivarea actelor judecătorești emise nu au elucidat argumentele invocate de pârât, precum nici motivarea instanței de judecată referitor la respingerea acestor argumente, iar abținerea instanței de a indica motivele respingerii argumentelor incluse invocate de către o parte în proces constituie o încălcare a art. 6 § 1 Convenția Europeană a Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, deoarece nu i-a fost acordată posibilitatea de a ști dacă argumentele invocate în referință au fost neglijate sau respinse, motivele respingerii acestora, fiind astfel lăsat într-o stare de incertitudine și creată impresia că nu a fost auzit.

Totodată, consideră eronată concluzia instanței de judecată referitor la aplicabilitatea prevederilor art. 3 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998.

La fel a menționat că dispozitivul pronunțat public la data de 12 martie 2019 în cadrul ședinței diferă de dispozitivul din decizia motivată, or, la data de 12 martie 2019 instanța de apel s-a pronunțat asupra respingerii cererilor de apel declarate fără însă a fi invocată admiterea pretențiilor legate de încasarea cheltuielilor de asistență juridică legate de examinarea acțiunii în instanța de apel, situație care pune în pericol siguranța actului judecătorec.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa participanților la proces la 4 aprilie 2019, fiind recepționată de Inspectoratul Național de Patrulare la 9 aprilie 2019 (f.d. 132).

Din aceste considerente, Colegiul consideră că recursul a fost declarat în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct.

230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmers împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de Inspectoratul Național de Patrulare, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Inspectoratul Național de Patrulare al Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Nina Vascan

Dumitru Mardari